

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

79. Quidam Abbas Benedictinus contulis Ordines monores quibusdam non sibi subditis, qui postea alios Ordines susceperunt, & in illis ministraverunt; quaritur, quid in hac re statuendum? Et an dicti ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

anno 1631. in *Enchirid. Episcop. verb. Abbas*, n. 34. Tiberium in *instru. Ordin. cap. 7. quest. 48.* Vgolinum de *potestate Episcopi*, cap. 26. §. 19. Gilensonium 14. 2. n. 52. Mercetum de *Sacrament. in 3. par. D. Thom. q. 38. art. 1.* Zecchium de *Republ. Eccl. cap. 25. n. 4.* Mosconium de *maiestate militan. Ecclesie*, lib. 1. cap. 9. Fornarium de *Sacrament. Ordin. cap. 5. §. 2.* & nouissime Ioannem præpositum Societatis Iesv in 3. par. *D. Thom. quest. unica de Sacrament. Ordinis*, dub. 13. n. 127. & quia codex rarus est, ponam per extensum eius verba. sic enim ait: Circa decretum Concilij notandum primò non prohiberi prædictos Abbates conferre Tonsuram, & minores Ordines secularibus sibi subditis, si accedat consensus Episcopi, cum quo etiam eiusdem Episcopi subditos possunt Tonsuram, & minoribus Ordinibus initiare, vt respondit Congregatio Cardinalium; requiritur verò vt vnusquisque secularium habeat pro se dimissorias, & non tantum in genere, vt eadem Congregatio. Deinde non prohiberi quominus possint primam Tonsuram & minores Ordines conferre alijs Regularibus, qui speciales literas dimissorias à suis Superioribus habuerunt, vt eadem Congregatio. Itaque Abbas, vel alius, qui primam Tonsuram & minores Ordines potest conferre cum dimissorijs specialibus eius, qui potest dare, potest ordinare sibi non subditum, tam regularem, quam secularem; vbi notandum præter huiusmodi dimissorias opus esse consensu Episcopi loci, in quo Ordines sunt suscipiendi, vt Congregatio. Itaque licet respectu Regularium sibi subditorum non habeat opus consensu Episcopi loci, vt si eius Monasterium sit subditum Episcopo, tamen us consensus est necessarius, vt alij ordinentur ex Congregationis decreto, quod videtur intelligendum, quando non confert Ordines in loco exempto, quia vt in eo conferat, non videtur requiri consensus Episcopi, vt instructis sufficientibus dimissorijs conferre possit, cum in tali casu possit alienus Episcopus Ordines conferre petente Superiore, & qui habent priuilegium, vt à quouis Episcopo possint ordinari, possint in loco exempto ordinari à quolibet Episcopo, non requisito consensu Episcopi loci; & si petas vtrum, vt aliquis possit recipere minores Ordines ab Abbate, sufficiat habere dimissorias, quibus sit potestas recipiendi minores Ordines à quolibet? Respondeo sufficere, quia per particulam illam generalem datur illi facultas recipiendi à quouis valente Ordines minores conferre. Et hæc omnia ad verbum docet Præpositus *vbi supra*, ex mente sacre Congregationis. Cui etiam adde Layman in *question. canon. cap. 17. n. 119.* Vnde apparet pro vtraque opinione adesse declarationes Cardinalium sacre Congregationis. Itaque in hoc casu aliquis posset dicere id, quod in simili dixit sapientissimus Petrus Hurtado de Mendoza Societatis Iesv in 2. 2. *D. Thomæ de fide, spe, & charitate*, vol. 1. *diff. 84. sect. 2. §. 25.* vbi agens de quadam questione, pro qua hinc inde afferbantur declarationes Cardinalium inter se pugnantes, vt in casu nostro, Respondit, inquam, Hurtadus, vtramque sententiam probabilem esse & vtramque probatam Eminentijs Cardinalibus, alteram quidem nonnullis, alijs alteram: etenim, vt ait Ouid.

Sape preueniente Deo, fert Deus alter opem.

Ita Hurtadus.
5. Vel posset aliquis respondere (Pupuratorum enim illorum Patrum sacrum Concilium venerari oportet) declarationes supradictas inter se minime pugnare, quia declarationes pro prima sententia adductæ intelligendæ sunt, si Abbates conferre vellent Ordines ea autoritate, qua antea poterant, nem-

Tom. 11.

pe non solum suis Religiosis, sed etiam secularibus sibi tanquam Ordinatio subditis absque consensu Episcopi loci, sed etiam si Abbates hodie conferrent Ordines minores non conditionibus appositis in declarationibus Cardinalium pro secunda sententia relatis. Vnde apparet declarationes supradictas non esse sibi contrarias, & ita esse intelligendas patet ex Præposito, Marcello, Vulpe in *praxi iudiciali*, cap. 6. n. 8. & 10. Kelifonio, Layman, & alijs Doctoribus *vbi supra*, citatis, qui postquam ex sacra Congregatione docuissent Concilium Tridentinum reuocasse priuilegium Abbatibus conferendi Ordines minores subditis etiam secularibus, postea subdunt. Ex eadem sacra Congregatione supradictos Abbates non obitante dicto Concilio posse conferre minores Ordines quibuscumque tam Regularibus, quam secularibus etiam non sibi subditis; si tamen ordinandi habeant dimissorias à proprio Episcopo, vel Prælato, per quas sigillatim, & in particulati hanc licentiam præbeat, & consensum etiam Episcopi illius loci, in quo sunt Ordines ministraturi.

Sup. hoc in Resolutionibus not. præteritæ.

6. Vnde ex his patet etiam responsio ad auctoritatem Rotæ, quam supra affert Seraphinus, ad quam etiam Tiberius de *instru. ordin. cap. 7. quest. 48.* cum Tamburino de *iure Abbatum*, tom. 2. *disput. 2. quest. 7. num. 4.* responder loqui Dominos Rotæ, quando Abbates vellent conferre Ordines minores sine consensu Episcopi Diocesani, & ratio huius posterioris sententiæ in fauorem Abbatum est, quia Concilium Tridentinum, licet auster non liceret Abbatibus ordinare nisi suos subditos Regulares, non sequitur ex hoc, quod non possint ordinare alienos cum licentia suorum Episcoporum, vt patet ex *cap. vlt. de temp. ordinat. in 6.* Nam textus ibi, vt patet, & obseruat glossa, loquitur etiam de Abbatibus, quod confirmatur, nam ante Concilium Abbatibus non licebat ex *cap. Abbatibus, de priuileg. in 6.* ordinare nisi suos subditos Regulares, & etiam (quod hodie non possunt per Concilium Tridentinum) subditos laicos, in quibus quasi Episcopalem iurisdictionem habebant, & tamen hoc non obstante ordinabant subditos alienos de licentia suorum Prælatorum, vt docet glossa in *cap. quoniam, dist. c. 69. verb. Monasterium*, & ibi Turresemara *num. 9.* & Lopus *alleg. 138.* cum alijs communiter, ergo, &c. Et hæc sunt placita Doctorum circa præsentem questionem, Quid ego sentiam, non proferam, sed eius finalem, & claram resolutionem ad oraculum sacre Congregationis remitto, ita vt in posterum amplius locus non sit Doctorum opinionibus adherere.

7. Quo ad secundum dubium, an dicti ordines sint saltem reiterandi sub conditione ob probabilitatem sententiæ aientis priuilegium supradictorum Abbatum esse reuocatum per Concilium Tridentinum, respondent aliqui negatiuè. Et ita docet insignis Theologus Societatis Iesv Iacobus Granadus de *Sacrament. in 3. part. D. Thomæ controuers. 9. tractat. 1. disput. 6. num. 2.* vbi sic ait. Si sit opinio probabilis Ordinem verè fuisse susceptum, & sit etiam probabilis opposita sententia posse tunc sine dubio iterari Ordinem sub conditione, vt in generali diximus de omnibus Sacramentis *tract. 1. de Sacram. in gener. disput. 4.* Vtrum autem teneatur quis illum Ordinem iterare, ibidem breuiter explicauimus, si enim Ordo sit sacerdotalis, aut Episcopalis, teneatur sine dubio iterare, quia alioqui exponitur periculo non consecrandi, non absoluendi penitentes, non ordinandi, cum probabile sit illum non habere potestatem Ordinis ad id requisitam, cum autè id cedat in maximum detrimentum fidelium, teneatur ordinatus vitare huiusmodi incommodum, reci-

Sup. hoc ad litteram, supra in Ref. 19. §. 1. pæ totum, &c.

C c 2 pienda

piendo prædictum Ordinem, secundum certam doctrinam, & non iuxta opiniones, in quibus potest esse deceptio. Quod verò atinet ad reliquos Ordines inferiores non obligarem eum, qui iuxta opinionem probabilem eos recepisset, ut illos iteraret, etiam sub conditione. Moneor ad ita sentiendum, quia isti Ordines non sunt ita necessarii, ut per sacerdotalem potestatem suppleri non possint munera, propter quæ instituta sunt, & præterea non habent annexum aliquem actum absolutè necessarium ad salutem fidelium, aut defectu cuius proveniat Ecclesie notabile damnum. Cùm ergo aliunde homo sit ordinatus iuxta probabilem opinionem, ac proinde prudenter sibi possit persuadere Ordinem fuisse validum, non est cur ad illius iterationem obligetur. Hæc omnia Granados, qui in terminis, ut dici solet, terminantibus, casum nostrum determinat. Adde quod multi asserunt, non obstante reuocatione supradicti privilegij per Concilium Tridentinum, si aliquis subditus secularis ordinaretur à supradictis Abbatibus, valeret quidem ordinatio, esset enim tantum illicita, non autem invalida, & conferret ordinis characterem, non autem usum Ordinis. Et ita ex declaratione Cardinalium docet Gauantus in *Enchirid. Episcop. verb. Abbas, n. 36.* Sanchez in *opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 19. n. 17.* Tamburinus de *iure Abbat. tom. 2. disp. 2. qu. 8. num. 1.* Molfesius in *summa, tom. 1. tractat. 2. ca. 2. n. 18. in fine.* Præpositus in *3. part. quest. vnic. de Ordine, dub. 13. n. 124.* Marcellus Vulpe in *praxi iudiciali, ca. 6. n. 10.* Rodriguez in *questionem regul. tom. 1. quest. 18. art. 1.* Ludovicus de San Iuan in *su lex de Sacerdotes, 3. regul. art. 1. concl. 2. vbi sic ait: [Si el dicho Abad ordenate de hecho personas estranas, quedaran ordenadas, y recibiran caracter: por que escriuiendo el Papa Urbano à Hugo Obispo de Leon de Francia, le dize: Clerici ab Episcopo alterius Parochie ordinati, à proprio in suis Ordinibus recipi possunt. De aqui se siguen dos puntos. El primero, que los dichos Clerigos reciben caracter. El segundo, que aun que los estranos reciben el caracter, no reciben la execution de las Ordenes; pues que dize Urbano, quod à proprio Episcopo recipi possunt in suis Ordinibus, las quales p'abras presuponen, que los assi ordenados quedan suspensos de la execution de las Ordenes; pues lo mismo es en nuestro caso.] Ita ille. Licet hanc sententiam non approbet Laurentius de Peyer in *de Prælat. Regul. tom. 2. qu. 3. cap. 7. n. 23.* vbi docet, quod si per Concilium Tridentinum Abbatibus fuit renocatum privilegium, ipsi non solum illicitè, sed etiam invalidè ordinarent, & ordinati omnino ordinari denuò deberent. Sed negatiuum sententiam docet Sanchez *vbi supra*, observans privilegium concessum Abbatibus conferendi Ordines minores esse absolutum, aliàs dicendum esset, quod si conferrent hos Ordines minores extra suum Monasterium, subditis tamen, non teneret Ordo, cùm privilegium continet etiam quoad tantum in suo Monasterio, quod tamen dicere videtur absurdum. At verò quoad iurisdictionem requisitam ad bene, & licitè Ordines conferendos dictum privilegium est limitatum, scilicet in suo monasterio, & subditis. Ita Sanchez, cuius doctrina clarè confirmatur ab Archidiacono in *cap. Abbates de privileg. in 6. vbi docet Abbatem conferentem Ordines minores extra suum Monasterium Regularibus alterius monasterij, etiam non inuitatum, conferre, hoc non obstante, characterem Ordinum: & Franchus *ibidem num. 2.* ex Ioanne Andrea docet etiam, quod si dicti Abbates alios ordinent Clericos aliter, quàm sibi permittitur in *dist. cap. quod vtrique*, hoc non obstante characterem imprimunt. Et tan-**

dem non desinam hic apponere verba Petri de Ancharano in *dist. cap. Abbates, n. 5.* vbi sic ait. Adnotet tamen, quod licet Abbates non debeant conferre Ordines alios, quàm perionis hic expressè statuerit, si conferant, imprimunt characterem. Ita ille, qui citat etiam Ioannem Andream, & Boëtium, quibus addit glossam in *cap. Abbates, de privileg. in 6. verb. totam in fine.* Vnde apparet privilegium hoc concessum Ordines minores Abbatibus concessum, fuisse absolutum, sed quoad iurisdictionem ad licitè conferendum fuisse limitatum, in suis nempe Monasteriis, & in subditis. Vnde si Abbates extra Monasterium, & alienos ordinarent, illicitè quidem, sed valide Ordines conferent. Et ideo hanc nostram sententiam clarè determinavit sacra Congregatio. Quodam laicus annis elapsis primam Tonsuram suscepit, & Ordines minores ab Abbate Castellani in temporalibus & spiritualibus Superiore, certis illum habere potestatem, sed cùm sit contra dispositionem huius capituli, dubitatur an iste indigeat dispensatione, vel necesse habeat cupiens esse Clericus ordinari iterum ad dictos Ordines tanquam nullatenus ei collatos, Congregatio Concilij sic respondit: Indiget dispensatione, sed non est necesse ut iterum ordinetur. Et hanc declarationem affert *Matilla lib. 2. tit. 11. cap. 10. lit. L & Gallemart. in decretis, Concilij, sess. 23. cap. 10. n. 1.* & de illa mentionem facit Præpositus, & Doctores proximè citati. Vnde conuenit ea, quæ docuit Suarez de *Relig. tom. 4. lib. 2. cap. 29. num. 8.* contra quem præter Doctores citatos addit Felinus in *cap. am 16. de rescriptis, num. 8.* docentem Abbates non posse ordinare alienos subditos ex defectu iurisdictionis, non autem ex defectu quoad habitum potestatis, & ideo quod illis tribuitur iurisdictionis, concurret vtraque potestas requisita ad collationem Ordinum. Quæ quidem opinio Felini multum valet pro opinione superius adducta, asserente posse dictos Abbates ordinare subditos alienos cum licentia proprii Episcopi.

8. Nota tamen, quod post hæc scripta intermi Lapum iuriconsultum Doct. ssumum in *al. g. 38.* in terminis, ut dici solet terminantibus, opinionem hanc docere, asserendo, quosdam laicos non subditos ordinatos ab Abbate Benedictino, characterem Ordinum minorum recepisse, & valide fuisse ordinatos, licet illicitè, quod etiam docuit Ioannes Præpositus in *cap. quoniam, dist. 69. num. 5.* Et tandem omnia supradicta confirmantur ex doctrina quam novissimè affert Bonacina in *adit. ad tom. 2. disp. 3.* post tractatum de *electione Summi Pontificis*, quia collatio minorum Ordinum non est actus iurisdictionis præcisè, sed est functio sacerdotalis officij, *cap. cum contingat de arate, & qualitate.* Adde, quod in Concilio Tridentino, & in iuribus antiquioribus non irritatur collatio Ordinum aliter facta, nec vtuntur verbo, non potest, sed verbo, non licet, quæ loquendi forma prohibet collationem Ordinum, sed non irritat aliter factam. Hæc omnia Bonacina. Vnde stante dicta declaratione Cardinalium, & Doctorum opinione, puto hanc sententiam probabilissimam esse, & etiam in praxi; si autem supradicta declaratio non esset vera, & contrarium à sacra Congregatione in posterum determinabitur, eius decreto standum esse existimo.

RESOL. LXXX.

An Abbates Insulari possint conferre Ordines minores laicis sibi non subditis, si licentia Episcopi existat? Idem est dicendum de Regularibus alterius cuiusvis.